

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő		Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Helyi előfizetés:		Kutas Imre.		Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Égész évre	12 korona	Égész évre	20 korona	Birdetésok a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Félévre	6 "	Félévre	10 "	
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "	
Hónapra	1 "	Hónapra	2 "	

Közegészségügyi viszonyaink.

Debreczen, okt. 9.

Debreczen város tiszti főorvosa a közelebb tartott közigazgatási bizottsági ülésben a város egészségügyét kedvező színben tüntette fel, jelentésében elmondja, hogy az egészségügyi viszonyok szeptember hónapban kedvezőbbek voltak az előző hónapénál.

Ez általános vélemény mellett azonban felsorol a jelentés egy halmaz ragályos betegséget is. Különösen megemlékezik a vörhenyről, mely betegség — ugylátszik — állandó lakója lett e városnak s folyvást fenyegeti a gyermekek életét.

Most is e veszedelmesen ragályos betegség miatt a Pacsirta-utcai fiúiskolát bizonytalan időre be kellett zárni, mely intézkedés világos bizonyossága annak, hogy ez a ragályos nyavalya Debreczenben állandó tanyát ütött s kiirtását a leggondosabb orvosi felügyelet sem képes létesíteni.

Az egészségügyi viszonyoknak általánosságban kedvezőleg való feltüntetése mellett is méltán eshetik gondolkozásba minden érdeklődő a felett, hogy mi okozza nálunk a vörheny terjedését. Hol talál talajt ez a veszedelmes epidemia, hogy oly állandó tanyát tudott ütni a városban?

Debreczen város éghajlata egyike a

legkedvezőbbeknek. Levegője egészséges mert folytonos hullámlásban van. Egyetlen hibája talán az, hogy hidegtől melege, vagy megfordítva, nagyon is gyors az átmenet. És ez a hirtelen való változás okozója leginkább a hurutos megbetegedéseknek, melyek Debreczenben — mint elsőrangú betegségek — szerepelnek. Ezek azonban könnyebb lefolyásuak s ritka esetben okoznak halálesetet, hacsak más betegséggel nem párosulnak.

Az éghajlati viszonyok e hirtelen való átváltozásának tulajdoníthatók a nagyszámú gyomorbetegségek is, mert a gyomor rendszer, vagy rendellenes működésére lényegesen befoly a klíma változékonysága.

A ragályos betegségek azonban más helyen találják városunkban talajukat. — Ezeknek ugyan csak gondos terjesztője elsősorban is a tisztaság hiánya. Valljuk be őszintén, hogy városunk tisztaság tekintetében még nagyon is hátra van. Nem kell a mellékutczákra mennünk, hogy e tekintetben megbízható képet alkossunk magunknak. A hatóság ugyan minden lehető megtesz a köztisztaság érdekében, de mégis sok a kívánnivaló.

Ott van mindjárt a rég áhitott és ez ideig még csak papíron szereplő csatornázás, mely elengedhetetlen feltétele egy modern város egészségügyének. Csatornázás hiányában a levezetett haszrálatlan víz az

utczák oldalain gyűl össze s ott párolog el, fertőztetvén a levegőt s veszélyeztetvén a közegészségügyet. Kimerné állítani, hogy az így megfeneklett pocótákban nem található a különféle ragályos betegségeknek ezer meg ezer bacillusá?! Ez ma már el nem vitatható és ha e város egészségügyét javítani akarjuk, ha óhajtjuk, hogy az állandó lakást váltott ragályos betegségek más helyen üssék fel sátorukat, elsősorban is a csatornázást kell keresztülvinni s kiirtani a bacillusok millióit termő talajt.

Ez az egyik s főfő eszköz a veszély elhárítására. A másik, mely fontosságában nem marad el a csatornázás mellett a régen valósulást váró vízvezeték kérdése.

Ha áll az s valóban áll is, hogy „Tisztaság félegészség“, akkor teljes joggal azt is kimondhatjuk, hogy a tiszta ivóvíz egyik főfeltétele a közegészségügy kedvező állapotának.

Egy oly nagy népességű városban, miut Debreczen is, vízvezetékre okvetlenül szükség van, mert ez a közegészségügy nagy mértékbeni javítását van hivatva előmozdítani. Már pedig mikor egészségünk megóvásáról van szó, nem szabad, nem lehet semmi áldozattól visszariadnunk.

Csatorna és vízvezeték legyen minél előbb s akkor a tiszti főorvosi jelentésekből lassankint kimaradnak a ragályos betegségekről való beszámolások.

Tárcza.

Tűz-halál.

Irta: Rudyard Kipling.

A rendőr-tiszt a Himalaya erdőben lova golt, a mohos törzsű tölgyek között, s a szőlő gája utána ügetett.

— Utálatos dolog ez, Bhere Singh, — szolt a tiszt. — Vajon hol lehetnek most?

— Nagyon utálatos, dolog, — vélekedett Bhere Singh, — ami pedig őket illeti: most már valószínűleg sokkal nagyobb tűzben égnek mint aminőt tölgyfa-hasáboából lehet rakni.

— Én azt remélem, hogy nem a pokolban jutottak, — szolt a tiszt, — mert a faj különbözőségét nem tekintve, ez ugyanolyan történet, mint Francesca da Riminié, Bhere Singh.

Bhere Singh nem tudott semmit Francesca da Riminiéről, s így hallgatott, míg a szénégető telkéhez nem értek, ahol a fehér hamuból még fel-fellobbant a láng. Mikor még jól égett, nagy tűz lehetett. Dong Pa ban a völgy tulsó oldalán is látták a világot az éjjel az emberek s azt mondták, hogy a kodru i szénégetők bizonyos részegek. Pedig csak Suket Singh, a 102. punjabi ezred sepoykatonaja s egy Athira nevű asszony égett el.

A dolog így történt (a rendőrtiszt naplója tanuskodhatik mellettem.)

Athira Madunak, egy félszemű és igen gonosz természetű szénégetőnek volt a fele

sége. A lakadalom után egy hét mulva egy hét mulva már bortal verte a feleségét. Egy hónap mulva egy sepoykatonája, Suket Singh az ezredétől szabadságot kapott, s hazaérkezett a szülőföldje hős dombjai közé. Kodru egész lakosságát bámulatba ejtette annak az albeszélésével, hogy milyen kellemes a szőgálatl mennyi dicsőségben van része az ezrednek, s hogy őt, Suket Singhet, mennyire szereti Szahib Bahadur az ezredes. És Desdemona figyelmesen hallgatta Ohello szavait, mint a világon minden Desdemona szokta, s figyelmes hallgatás szerelmet fakaszt.

— Nekem már van feleségem, — szolt Suket Singh, — ámbár ez, ha megfontolom, nem jelent semmit. Kötelességem, hogy nem sokára megint visszatérjek az ezredemhez s nem akarok szökevény lenni. Én, akiből nemsokára sergeant lesz!

A Himalayaban nincs változata annak, hogy ha nem szeretnélek annyira, kedvesem, akkor a becsületemet sem szeretném oly nagyon — de Suket Singh, majdnem föltalálta egy változatát.

— Nem baj, — szolt Athira, — maradj itt nálam s ha Madu engem meg akar verni, akkor te meg őt vered meg.

— Nagyon jól van — szolt Suket Singh s alaposan elverte Madut, a kodru i szénégetők nagy multságára.

— Ez már most elég, — szolt Suket Singh, mikor Madut lekergette a dombról. — Most már nyugton lehetünk!

Madu azonban a domb gyepes oldalán megint felkuszott s gonosz tervekkel ölékötött a kunyhó körül.

— Engem agyon fog ütni, — szolt Athira Suket Singhnek. — El kell vinned magaddal!

— Ezen meg fog botránkozni a század — szolt Suket Singh, — s a feleségem kitépi a szakállamat; de nem baj, magammal viszlek.

A század nagyon megbotránkozott a feleség megtépte Suket Singh szakállát s a gyermekekkel együtt elment haza az anyjához.

— Így már jól van, — szolt Athira. — Igen, így már egészen jól van, — hagyta jóvá Suket Singh.

Madu persze otthon maradt a dombon, amelyről látni lehet az egész Donga Pa völgyet s a világon a legboldogtalanabb férjnek, képzelte magát.

Elment tehát Juseen Dazéhoz, a jóshoz akinek beszélő majomfeje volt.

— Szeresd vissza a feleségemet, szolt hozzá.

— Add oda minden pénzedet a taln elüljáróinak, — szolt Juseen Dazé — s majd tanácsot tartanak és megparancsolják a feleségednek, hogy térjen vissza.

Madu tehát átadta a kodru i tanácsnak összes földi kincseit, összesen huszonhét rupiát, tíz anát három rézpénzt és egy ezüst láncot. És úgy történt minden ahogyan Juseen Dazé előre megmondta. Athira testvérét leküldték Suket Singh ezredéhez, hogy Athirát hívja vissza. Suket Singh a fickót nyakoncsipte és átadta a sergeantnak, aki egy szij korbáccsal alaposan elverte.

— Jöjj vissza! — kiáltotta Athira testvére...

Duzzadó vitorlák.

Debreczen, okt. 9.

(K. az) Még egynéhány képviselőválasztás hiányzik csak és készen áll a képviselőház, hogy megkezdje új, hosszú útját. Duzzadó vitorlakkal áll a hajó a kikötőben, megakva a friss erővel, emberei lelkében az új reménységekkel, az új tettvágygal, amely teremteni akar újat, nagyot és szépet. Vajjon milyen módon fogja teljesíteni a nehéz és nagy feladatokat, amelyeket reá ruháztak a küldők és amelyeket elvégezni, legjobb tudásuk és tehetségük szerint tettekké vannak hivatva beváltani a küldöttek?

Az ország a választási mozgalmak hatalmas hullámverései után ismét elcsöndesedik és figyelő szemmel fogja nézni a kiküldött képviselők tevékenységét. Október 24-én megnyitja kapuit a képviselőház és a megnyitási, megalakulási formalitások elvégzése után nekilát a teendőkhöz. Most itt lesz az ideje, hogy a képviselő urak beváltsák mindazokat a szép és üdvös ígéreteket, amelyekkel még, mint jelöltek nem fukarkodtak és hogy beváltsák mind ama szép reménységeket, amelyeket a küldők hozzájuk írtak.

Ha végig nézünk az új képviselőnk sorain, jogos öröm és büszkeség fog el bennünket. Mert bár több kiváló katonája a szabadelvűségnek hiányzik még a táborból és sok nagy, jeles férfit nem látunk azonban a sorokban, amelyekben ők azelőtt dicsőségesen harcoltak — mégis az első szembeötülő jelenség az új Házon az, hogy a szabadelvű eszmék most is teljes, fényes diadalt arattak országsszerte, a hol csak urnák elé léptek a választók.

És ha talán végeredményében most valamelyes mértékben kisebb lesz is a szabadelvű párt tagjainak száma, mint volt a múlt országgyűlésben, ez korántsem arra vall, hogy a szabadelvű eszmék ereje megcsorbult, meggyöngyült Magyarországon. A kormány többsége nagy és impozáns ma-

radt, de viszont az egészséges parlamentarizmus elveinek megfelelőleg, megerősödtek az ellenőrzésre hivatott némely ellenzéki pártok sorai is.

Az erőmegosztás olyan, hogy már egymagában véve ékesen szóló bizonyítéka annak, hogy a tiszta választások elvét semmiképpen sem akarta a kormány vezetősége befoltozni abból a célból, hogy a természetes és szükséges mértéken felül gyarapítsa a maga táborának erejét. Eléggé nagygyá és impozánssá nőtt a kormány többsége ama spontán bizalom és elismerés folytán, amely lyel a választások közepette a nemzet adó zott Széll Kálmánnak és kormányzata nagy sikereinek.

Nagy és kemény feladatok várnak az új országgyűlésre. Ismeri e feladatokat mindenki, hiszen a választás mozgalmi, a programbeszéd sorozata közben hallottuk őket emlegetni folytonosan, minek ismételnők most újra a sorozatot.

Milyen módon fogja az új képviselőház a feladatokat teljesíteni? Ma nem tudjuk, csak sejtethetjük, hogy tudása egész erejének latbavetésével, nyugalommal, józanul és higgadtan fog dolgozni, ernyedetlen munkakedvvel, kitartással és szorgalommal, szenvedélyességek, rázkódató viharok nélkül. Láthaták a választásokból az új képviselők, hogy a magyar nép elítéli a parlamenti viharokat, hogy igaz szükségleteinek tudatában barátja a békés üdvös alkotásoknak.

Reméljük, hogy választások e tanulságát megszívelik az újonnan megalkotott pártok valamennyien. És ebben a reménységben biztató kiáltásokkal nézünk elébe annak a hosszú utnak, amelyre az új országgyűlés új hajója készül elindítani, friss erővel, duzzadó vitorlakkal!

Szathmáry Árpád temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 8.

Egyszerű, de szívből fakadó gyász pompával helyezték ma délután örök nyugalomra

Szathmáry Árpád színművészt a Vigszínház hirtelen elhunyt kiváló tagját.

Délután három óraker már szorongásig megtelt gyászoló közönséggel a vigszínház előcsarnoka, ahol délszaki növények és halványvilágító visszgyertyák között állott a jeles művész ravatala.

Ott volt a fővárosi színművész világ színe-java, sőt a vidékiek közül is sokan eljöttek, hogy a jó »Szatyi bácsi« t utjára elkísérhessék.

A fővárosi színművészek közül a Nemzeti Színház művészei Beöthy László igazgató vezetésével jelentek meg. A Dalszínház Mészáros Imre igazgató és néhány művész képviselték. A Vigszínház tagjai, élén Ditrői Mór igazgatóval, talpig gyászban siratták elpályatársukat. Porcsolt Kálmán a Népszínház Leszkay András pedig a Magyar Színház tagjainak koszorúját helyezte el az elhunyt ravatalára.

Fél négy óraker kezdődött el a gyászszertartás a Vigszínház zenekarának gyászzenéjével. Ezután beszentelték a koporsót. Majd Kazaliczky Antal remegő hangon bucsutatta el a jókedvű, örökké vidám »Szatyi bácsit«, »Falstoffot«, a pusztai biró« kki ilyen váratlanul utójára tragikus szerepre vállalkozott. Meghatottan hallgatták a szép beszédet és egy szem se maradt szárazon, hiszen a kiváló művészt mindenki nagyon szerette.

A gyászbeszéd után a Vigszínház ének kara elénekelté Kun Lászlónak erre az alkalomra írt »Elsirató«-ját, ezután pedig elhúzták az elhunyt kedvenc nótáját, a »Szomorú fűz hervadt lombja« kezdetűt. Szívtépő zokogás szakította félbe a bus hangokat a koporsó mellett édes atyjától bucsuzott egy megtört férfi:

— Apám! Édes jó apám!

Négy színházi szolga vállára vette a koporsót és a gyászkocsiba helyezve megindult a gyászmenet. — A Népszínház előtt azonban ismét megállottak miután Szathmáry ennek a műintézetnek is sokáig tagja volt. Itt a gyászének után Szirmai Imre tartott gyászbeszédet a temetőben pedig az Orsz. Színész egyesület nevében Mészáros Kálmán igazgató. A gyászbeszéd után a koporsót leeresztették a sírba a pap imát mondott és gyászoló közönség megindulva elszéledt.

— Hová? — kérdezte Athira.

— Maduhoz.

— Soha!

— Akkor Juseen Dazé átkot küld reád s elhervadsz, mint a fa, melynek gyökerét kitépték, — szölt Athira testvére.

Athira ez események után elaludt. — Másnap reggel rheumája volt.

— Már kezdek hervadni, mint a fa, melynek gyökerét kitépték, — szölt. — Ez Juseen Dazé átka!

És csakugyan elkezdett hervadni, mert a szíve telve volt félelemmel s a ki hisz az átokban, az bele is hal az átokba. Suket Singh is aggódott, mert Athirát jobban szerette, mint az életét. Elmúlt két hónap s Athira testvére megint ott ólálkodott a kaszárnya körül.

— Ahá, már hervadsz! Jöjj vissza!

— Visszamegyek, — szölt Athira.

— Inkább úgy mondd, hogy vissza fogunk menni, — szölt Suket Singh.

— Igen, de mikor? — kérdezte Athira testvére.

— Majd valamelyik nap, egész korán reggel, — szölt Singh.

S felöltözött és ment a Szahib Bahadur ezredeshez, hogy egy heti szabadságot kérjen tőle.

— Elhervadok, mint a fa, melynek gyökerét kitépték, — sóhajtott Athira.

— Majd nemsokára jobban leszel — szölt Suket Singh.

Elmondta aztán, hogy mi a szándéka s egymásra mosolyogtak, mert szerették egymást. És ettől az órától fogva Athira jobban érezte magát. Együtt utaztak el, harmadik osztályon a vasuton, mint ahogyan a szabályzat parancsolja; a aztán kocsin mentek a hegyekig, onnan pedig gyalog indultak föl a hegyre. Athira a hazai hegyek tölgyeinek az illatát alig győzte magába szívni.

— Mégis jó élni, — szölt Athira.

— Az ám, — szölt Suket Singh.

Majd megszólított az uton egy embert: — Melyik ut visz Kodruba, és hol az erdőkerülő háza?

Az erdőkerülőhöz érve elmondta, hogy puskát akar venni. A kerülő oda adott neki egyet:

— Tizenkét évvel ezelőtt negyven rupi áért vettem — szölt a kerülő.

— Itt van husz rupia — szölt Suket Singh — de igen finom golyókat adj hozzá!

— Oly szép az élet — szölt Athira elgondolkozva, mikor a föld erős illatát érezte.

Vártak, míg leszált az éj Kodrura s Donga Pa völgyére. Madu a kunyhó fölött a nagy sziklán már összerakta a fát, amelyet másnap szénne akart égetni.

— Igazán szép dolog Madutól, hogy et

től a fáradságtól is megkimélt bennünket — szölt Suket Singh, mikor odaért a hat láb széles és hat láb magas farakáshoz. — Már most várunk kell, míg a hold feljön.

Mikor a hold fölkel, Athira letérdelt a farakáson.

— Csak legalább katona-puska volna — szölt Suket bosszankodva, mikor végignézt a fegyveren, melynek az agya össze volt drótozva.

— Gyorsan végezz! — szölt Athira.

És Suket Singh gyorsan végezett.

Aztán meggyújtotta a farakást mind a négy sarkán, fölmaszott rá s újra megtöltötte a fegyvert.

A lángocskák a rőzsére hányt fabasá-

bok között itt-ott már elbujtak.

Suket Singh bosszusan a hold felé tekintett s így szölt:

— A kormány tulajdonképen arra is megtaníthatná az embereket, hogy hogyan kell a puskát a lábuk nagyujjával elsütöni!

És ez volt Suket Singh sepoy katonának legutolsó nyilvános megjegyzése.

Másnap korán reggel mikor Madu oda ért a farakáshoz, nagyon keservesen sirt dű hében s futott a rendőrtisztbe akinek a kerületébe Kodru is tartozott.

— Az a gazember legalább négy rupia-

A burok szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 9.

Az anglikán egyház papjai is megmozdultak. Nemhogy, miként hivatásuk lenne, elítéljék azt a vérszomjas öldöklést, amely Dél-Afrikában folyik, hanem, hogy imádkozzanak az angol fegyverek győzelméért. A yorki érsek, jelenté egy táviratunk, körlevelet intézett az összes egyházmegyékhez, pspokhoz, amelyben felhívja őket, hogy egy közös napot a vezeklésnek szenteljenek és imádkozzanak a Mindenhatóhoz, hogy győzzenek az angol fegyverek. Ez a tohász bizonyára nem lesz kedves Isten előtt.

Az angol kormány nagy zavarban van. A közvélemény határozottan elkedvetlenedett és a hosszú, eredménytelen háborúságot a kormány tehetetlenségének és bünyös könnyelműségének rója fel. Ezt a hangulatot még jobban elkeseríti az angol hadügyi kormányzat legújabb jelentése, amelynek értelmében a háború kezdete óta a dél-afrikai csataterén elhullott összesen 824 tiszt, 16.848 közkatoná. Elcseszt tehát körülbelül tizenhétézer ember. Az angol itjuság színe java, az angol nemzet büszkesége halállal fizeti meg Chamberlain vétkes nagyraívását és az angol nagyraívás és az angol nagytökések kielégíthetetlen pénzvágát. Ma már vége Angolországban a nagy elbizakodottságnak. — Akármenynyit irnak s a kormány szócsövei, hogy a háború befejezése küszöbön áll: az annyiszor felültetett angol nép nem hisz nekik.

A burok helyzete pedig egyre javul. A fokföldi felkelés terjed. A bur csapatok bőségesen el vannak látva hadi felszerelésekkel és élelmiszerekkel. A bur parancsnokok legújabb taktikája az a Fokföldön, hogy hadcsapataikat apró kommandókra osztják, hogy könnyebben mozoghassanak és a leg távolabb fekvő helyekre is eljuthassanak. Az angol csapatok fővezérének, Kitchener ordnak fenyegető kiáltványára legújabban

értékű fátat elégette, — siránkozott Madu. — A feleségemet is megölte s egy fenyőágra valami levelet kötött, amit nem tudok elolvasni.

Suket Singh merev szabályos vonásokkal amikre az ezred iskolában tanították meg ezt írta:

Együtt égessetek el bennünket, ha valami maradna még beletük, mert a kötelek imádságokat mind elvégeztük. Megátkoztuk Madut, s Malabet, Athira testvérét mert mind a ketten gonosz emberek. Mondjátok meg Szahib Bahadur ezredesnek, hogy tiszteltetem!

A rendőrtiszt sokáig csodálkozva nézte ezt a vörös parázból és fehér hamuból készült lakodalmi ágyat, amelyen ott hevert az erdőkerülő fénytelen fekete puskája is. Sarkantyus csizmájával felordított egy félig elégett tanasábot amelynek az alsó oldala még izzó parázs volt.

— Különös nép ez! — szolt a tiszt.

— Vsz — vsz — cis — ciss, válaszoltak az apró lángocskák.

A rendőrtiszt szárazon és egyszerűen leírta az esetet, mert a panjabi kormány nem tűri a költésztet a hivatalos aktákban.

— Elégették a fátat! — Siránkozott Madu — már most kifizeti meg nekem a fátát a négy rupiát?!

Botha bur tábornok adta meg a választ. Kiáltványában halállal fenyegeti azokat, akik a burok lefoglalt farmjait megvásárolni merészelnék.

Az angol kormány, mint egy hivatalos távirat jelenti, Kitchener lordot teljhatalommal ruházta föl. Szabadkeze lesz most már Kitchener lordnak a háború intézésében, de ő maga is tudja, hogy a háború vagy egy esztendeig még el fog tartani. Bizalmasainak ezt el is mondta, és így került a Sunday Times katonai munkatársának füléhez, aki ezt a hirt azután lapjának megtáviratozta.

Természetesen az angolok dühöket a szerencsétlen fogságban levő bur asszonyokon és gyermekeken töltik ki. Egy nemeslelkű angol nő: Miss Emilia Hobhonsé, amennyire erejéből telik, mindent elkövet, hogy a boldogtalanok szomorú sorsán enyhítsen. Legújabb levelet írt Brodrick angol hadügyminiszternek és figyelmezteti a bur gyermekek és asszonyok szörnyű halandóságára.

Az utolsó hónapban, írja az angol nő, összesen 3245 gyermek halt el a fogságban. Hobhonsé asszony erélyeshangon kérdi, vajon összeférhetőnek tartja-e az angol kormány ezt a szörnyű eljárást, amelyet a bur nőkkel és gyermekekkel szemben követnek a civilizációval, az emberszeretettel? Ezt a levelet a lelkes angol asszony ez előtt három héttel küldte el a hadügyminiszternek, de választ még nem kapott.

Ugy látszik, hogy az angol kormány elhatározott szándéka a burokat teljesen kiirtani. S ezt a szörnyű bünt nyugodtan nézi a művelt Európa. Egy uralkodó sem akad, aki közbelépni elég merész lenne. Egy kormány sem meri tiltakozó szavát fölemelni az angol kegyetlenségek ellen. Szegény burok, mily nagy lehet az ő hitük az Isten igazságában, hogy mindezt tudva és látva nem csüggednek el és küzdenek tovább a zsarnok angol hatalom ellen, hazájuknak és népüknek szabadságáért.

London, október 8.

A Star jelenti, hogy Edvárd király egy királyi személyiség közvetítésével folytat kormányának javaslatokat tett arra nézve, hogy a burokkal kezdjék meg a béketárgyalásokat a háború befejezése érdekében.

Rejtélyes gyilkosság.

A vásár halottja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest okt. 9.

Zakár Albert vöszkei lakos még a múlt hó 29 én eltávozott hazulról, hogy az ökröket a moholi vásáron eladja. Zakár meg is érkezett a vásárra, el is adta az ökröket, de azóta nem tért haza.

Családja, mintán másnap, harmadnap hiába várta haza, a hatóságnál tett jelentést s keresték mindenfelé az eltűnt embert, de nem akadtak nyomára.

Tegnapelőtt a bánati szigeten Radovics Milán kanászgyerek a sertéseket legeltette miközben egy férfi holttestre bukkant, melyet a sertések már akkor összerágtak.

A fiu azonnal jelentést tett az előjáróságnak, mely a holttestet elszállította s a

ruhában talált marhalevelekből az eltűnt s körözött Zakár Albertre ismertek.

A megindított nyomozás során kiderült — hogy Zakár a vásárról három bánati emberrel távozott el egy kocsin. Utközben Ó Kanizsa és Martonos között egy utszéli csárdában mulattak, a honnan részegen távoztak a török-kanizsai tiszai hid felé s valószínűleg ott mentek át a Tiszán és mikor a bánati szigethez értek, Zakárt agyonverték és kifosztották.

A három embert, a kikkel Zakár a vásárról távozott, a csendörök már kinyomozták Bogóács Milán, Gyökics György és Borsován Jován gyálai lakosok személyében.

Ezek az emberek azonban a községnek vagyonosabb emberei közé tartoznak s tagadják a gyilkosság elkövetését. Azt állítják, hogy Zakár Török-Kanizsán leszállt a kocsijukról.

A három embert mindennek dacára fogva tartják, a nyomozást azonban folytatják a rejtélyes ügyben.

Városi közgyűlés.

Debreczen, okt. 9.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága ma délelőtt tartotta meg bizottsági rendes közgyűlését Dégenfeld József gróf főispán elnöklése alatt. A gyűlésen, mely kilenc óra után vette kezdetét, a bizottság tagjai teljes számban jelentek meg.

A gyűlés első tárgya a polgármester jelentése volt július és augusztus hónapokról tudomásul vétetett. Oláh Károly az önkéntes iskola létesítéséről tett jelentést.

Márton Imre napirend előtt szóval fel és ajánlja hogy a költségvetésre vonatkozó ügyek vétessenek előbb elő s azután a költészet tárgyalassék. Ez az indítvány elfogadtatott.

A debreczeni ev. ref. főiskola gazdasági tanácsa átrít a tanácshoz, hogy a város által fentartott büntetőjogi tanszék javadalmához 1901. július hó 1 től évi 300 koronával járuljon hozzá. A közgyűlés ez összeget megadni határozta.

A kereskedelmi és iparkamara elnöksége 800 koronával hozzájárulást kért az ipari munkaközvetítő intézet felállításához. A közgyűlés a tanácsi előterjesztés alapján hozzájárulási összeget nem szavazta meg.

A huscsarnok berendezésére a dülöti pénztárból kölcsönvett 42000 koronára vonatkozó tanácsi előterjesztés tudomásul vétetett.

A debreczeni izr. iskolaszék segélyfelelmes iránti kérvénye tanácsi előterjesztéssel elutasított. Az orth. izr. hitközség kérvényére vonatkozó tanácsi előterjesztést elfogadtuk.

A rabsegélyző egyesület anyagi támogatás iránt kérvényezett a tanácshoz, mely 50 koronával alapító-tagul való belépést ajánl. A közgyűlés ezt elfogadta.

A gyámpénztárból Erdei Ferencz részére tévedésből és jogosulatlanul utaltatott ki 287 korona 94 fillérre vonatkozólag a tanács javasolja, hogy ez összeg a tartalék alaphoz térítessék meg. A tanács előterjesztése Márton Imre és Gulyás István felszólása után tudomásul vétetett.

Dr. Burger Péter és társai kérvényt adtak be, melyben a nagy erdei fürdőháznak 25 évre leendő bérbeadását kérelmeik. A tanács e kérelmet bizonyos feltételek kikötése mellett teljesíthetőnek találja és ajánlja elfogadásra a közgyűlésnek. Dr. Kola János eljelenne nyilatkozik ennek, míg Aczél Géza és Oláh Károly elfogadtatásra ajánlják. A tanács javaslata elfogadtatott.

A bank és a fancsika erdősegen levő

készletekből a failletőség 1901.2 évre kiutaltatott.

Az iskolák építésére kiküldött vegyes bizottság megkeresést nyújtott be a gazdasági tanintézet helyiségében igénybe vevendő elemi isk. tantermek felszerelése és bebutoroztatása végett.

A tanács javaslata erre vonatkozólag némely módosítással elfogadtatott.

A felsőbb leányiskolában elhelyezett tanítónőképző-intézet részére 42 köbméter tűzifa megszavazását kéri az ev. ref. presbyterium. A tanácsi előterjesztés ezt megadni határozta s a tanácsi előterjesztést a közgyűlés is fogadta.

Ezután az iparvasutólétesítése tárgyában tett tanácsi előterjesztés vétetett tárgyalás elé, melynek értelmében a vasuti szerek Steinberg vállalkozótól 114 ezer forintért vétetnének át.

Dr. Fejér Ferencz visszaadni kéri a tanácsnak, hogy pályázat nyitassék, hogy megtudható legyen menyibe kerül a vasut felállítására.

Dr. Freund Jenő szerint ne pályázat hirdetessék hanem lépjen tárgyalásba a tanács vállalkozókkal és eljárásáról tegyen a novemberi gyűlésre jelentést.

Különbön visszavonja indítványát és csatlakozik a Fejér Ferencz indítványához.

Elfogadtatott dr. Freund Jenő azon indítványa, hogy a mostani vállalkozóval becsátkozzék tárgyalásba a tanács, hogy vele a kedvezőbb szerződést kösse meg.

— Ezzel a gyűlés további folytatása holnap 9 órára halasztatott.

NAPI HIREK.

Uj regényünk.

Lapunk mai számában egy felette érdekes új eredeti regényközlését kezdük meg

A gonosz mostoha

ezimen, mely a falusi nép életéből mutat be egy nagyon érdekes, a figyelmet mind végig lekötő történetet.

Uj regényünk írója Szini Péter, kinek már több regényében gyönyörködhetek olvasóink.

Ez érdekes új regényünkre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Előfizetőinkhez.** Tisztelettel kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek a következő évnegyedre előfizetéseiket megújítani. Kérjük azokat is, kik a lap árával hátralekban vannak, sziveskedjenek ezt mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

— **Lóverseny Debreczenben.** A soproni katonatiszti lóversenyegylet Debreczenben rendezett versenyeihez kifogta az időt, mert megrendelésre se lehetett volna jobb időt teremteni. A hétfői eső ruganyossá tette a pályát, keddre kiüszitui s egész délután a legszebb őszi idő kedvezett a versenyeknek. Minden futamban indult 5-6 ló, jó lovasok kezeire bízva. A Toti is szép quótákat fizetett a szerencsés nyerőknek. Volt két bukás is, a mi elmaradhatott volna. Az első akadályversenyben Incza az erdő alatti ároknál röviden ugrott és felbukott, keresztcsontját törte — föbe lötték. Az utolsó futamban

pedig ugyanazon ároknál Orkán bukott fel, mind a két lovat br. Eltz lovagolta, de szerencsére nem történt baja. Eltz bárónak ma igen rossz napja volt; 5 ször ült nyeregbe s egy versenyt se nyert. A versenyek lefolyása a következő volt: I. Sikverseny. Táv. 2000 méter. Indult 5 ló. Remete F. (lov. Csizsár) első Tric zolore (lov. gr. Pongrácz) második. Tot. 5: 26. 10: 52. II. Gátverseny. Táv. 3200 méter. Indult 6 ló. Pattogó (lov. Csizsár) első, Szeles (lov. Reiner) második. Totalisateur 5: 17. 10: 34. III. Akadályverseny. Táv. 4000 méter. Indult 5 ló. Nyiripajkos (lov. Csizsár) első, Martignan (lov. Reiner) második. Tot. 5: 12. 10: 24. IV. Gátverseny. Táv. 2400 méter. Indult 4 ló. Buff (lov. Reiner) első, Előre II (lov. br. Eliz) második. Tot. 5: 70. 10: 140. V. Debreczeni hadseregí akadályverseny. Táv. 5000 méter. Indult 5 ló. Fragik (lov. Folberth) első, Csehi (lov. Reiner) második. Tot. 5: 30. 10: 61.

— **A francia-török torzsalkodás** egy érdekes jelenségről hozt hirt egy párisi távirat. A francziákat erélyes fellépésükben a szultán ellen némileg feszélyezi a körülmény, hogy a tuniszi é algiri mohammedánok a szultánt a mohammedán egyház kalifájának ismervén el, érte a pénteki imádságban könyörögnek ekképp: »Allah adj Abdul Hamidnak győzelmet!» A francia kormány ezt, a szuverénitásával szerinte meg nem egyező imádságot ki akarja közbölcölni s a francia fegyverek győzedelméért akarja megimádkoztatni muzulmánjait. Különbön Abdul Hamid nem lévén a Mohamed vágréndelete értelmében Koresischita, a francia kormány röpiratokban ki akarja fejteni, hogy Abdul Hamid nem is jogos kalifája a mehammedánságnak. Nem tulajdonitunk ugyan valami nagy fontosságot e röpirat-harcznak, de most, mikor a Jildizkioszkhan a szó legszorosabb értelmében teljes fejletlenség utalkodik, Sztambulban éppen ortodox mohammedán egyházi körökben komolyan gondalkoznak a szultán letételéről, — jellemző adat ez. A törököknek ebben a konfliktásban az a szerencsájük, hogy a francziák heves támadása nem nekik árt, hanem magának a francia kereskedelemnek, melynek pozícióit lassan de biztosan foglalja el a német.

— **Meglopott tolvaj** Az elmúlt nagyvásárban történt a következő eset. Egy budapesti zsebtolvaj lejött a vásárba szerencsét próbálni. Hamarosan sikerült is neki egy pár vidéki embert megkönnyíteni a tárcyájától. A munka végeztével beült egy közeli kocsmába és ott mulatni kezdett. Nem sokára bejön egy alak, ennek feltűnt a mulató és valami jó pénzesembert sejtett benne mert hamarosan mellé húzódott és ismerkedni kezdett a vigan mulató urral. Az ösmerkedés hamar meglett és most már kettősbe főlyt a mulatság tovább. Egy észrevétlen pillanatban sikerült az idegennek a pénztárczát magához ragadnia. Azonban mikor elakarta tenni észrevették. A tolvaj hirtelen kiugrott az ajtón és futni kezdett. Ezt látván a pesti utána eredt a tolvajnak de kiabálni nem akart mert félt hogy baja lesz neki is. A kocsmáros egyideig nézte a futókat, de látta, hogy mindinkább

eltávolodnak bejött és az elszaladt vendégcsomagját kezdte vizsgálni, de biz azokban alig volt valami. Az egész dologból csak a kocsmárosnak volt kára mert a megévett és megivott vacsora árát nincs kin követelni.

— **Eltűnt asztalkendők.** Erős Jákab kávépanaszt emelt a rendőrségen, hogy a kávéházhoz tartozó asztalkendőket úgy megdézsmálta valaki, hogy alig maradt egy pár darab. A lopást a helyviszonyokkal teljesen ösmerős egyén követhette el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Elmakaesolt főherczeg.** A minap megirtuk, hogy dr. Szörényi Lipót ügyvéd Eisele János képviseletében a budapesti törvényszéknél másfélmillió korona kártérítés erejéig pört indított József Ágost főherczeg ellen. Eisele ugyanis kibérlette a főherczeg szénbányáit, de állítólag nem fizetett rendes időre, a miért megtagadták neki a szállítást. A tárgyaláson a főherczeg jogtanácsosa illetékességi kifogással élt. Azt vitatta, hogy a főherczeg nem pörölhető polgári bíróságnál. A törvényszék azonban megállapította a maga illetékességét, ami ellen a főherczeg jogtanácsosa fölebbezést jelentett be. Azt a törvényszék föl is terjesztette, egyuttal az érdemleges tárgyalást a mai napra tűzte ki. Hogy hogy nem, a főherczeg jogtanácsosa nem jelent meg a mai tárgyaláson, s a törvényszék a fölperes kérésére a főherczegot a másfélmillió korona és járulécai erejéig elmakaesolta.

— **Elgázolás.** Galgóczi Bella debreczeni születésű, 19 éves színésznővendéket — aki a Solymos iskolában tanul — ma este hét óra tájban a József körúton a 76. számú villa mos kocsit ütötte. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. — A fiatal színésznővendék sorsa társnői körében általános részvételt keltett.

— **Postarablás Hátszegen.** Hátszegről táviratozza levelezőnk, hogy ott ma a postakocsit a vasuti állomáshoz vezető uton ismeretlen tettesek kirabolták. Mintegy tizenöt ezer korona készpénzt és harmincz ajánlott levelet vittek magukkal. A rablás körülményeinek megértése végett megjegyezzük, hogy Hátszegen magában nincs vasuti állomás, hanem csak öt kilométernyire tőle, Hátszeg-Váralján. A fővárosi posta este hatkor érkezik meg a vonaton, de a leveleket, lapokat késő éjszakáig is az állomáson hagyják s csak éjnek idején viszik be Hátszegré. Az éjszaka leple alatt persze könnyebben eshetett meg a baj. Különbön is a postamestert terheli ugylátszik a mulasztás, mert a postaládát nem zárta el és így a rablók teljesen könnyűszerrel jutottak a zsákmányhoz. Az eset gyanus volta arra készítette a rendőrséget, hogy a postakocsist, aki sérteletlenül került ki a kalandból, letartóztassa.

— **Színésznők párbaja.** Mrs Langtry, a szép jerseyi lilome, az angolok legszebb és leghirhedebb művésznője, kardpárbajra hívatta miss Toupic Lowthert, egy fiatal színésznőt, akiről azt beszélnek, hogy nagyobb művésznő a vivásban, mint a színpadon. Nagyon valószínű azonban, hogy a párbajból nem lesz semmi, vagy ha lesz is: nem lesz komoly dolog s mindkét művésznő csak a reklám kedvéért irat nagy tudósításokat az érdekes affairéről. Langtry állítólag csak

azért kötött bele miss Lowtherbe, hogy legyőzhesse s ő legyen a «vívónok világ championja».

— **Férj és feleség háboruja.** Gyarmathy István és Lakatos Erzsébet békés egyetértésben éltek mindaddig, míg Gyarmathy mélyebben nem kezdett a kancsó fenekére nézni, ami pedig az utóbbi időben napirányban volt. Mámoros volt rendszeren, ilyenkor aztán a verekedés kettőjük közt elkerülhetetlenné vált. Gyarmathy több ízben tettlegesen bántalmazta Lakatos Erzsébetet, a kinek végre is elfogyott a türelme s a faképnél hagyta az iszákos embert. — Tegnap véletlenül a vásártéren összetalálkoztak. Gyarmathy többször kérte, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony hajthatlan maradt. Ez a csökönyöség kihozta sodrából Gyarmathyt és útni kezdte az asszonyt, a ki viszont nem volt rest az ütlegék ripsztozásában s alaposan helyben hagyták egymást. A csinos kis botránynak a rendőrök vetettek véget kik a központra vitték a verekedőket, a honnan csak olyan feltétellel bocsájtották őket szabadon, ha továbbra felhagynak a verekedéssel és újra békés egyetértésben élnek egymással, a mit erősen megígérték.

— **Szőlővesszők az állami telepekről.** Daányi földmívelési miniszter körrendeletet intézett a kerületi borászati felügyelőkhöz, mely szerint a kedvezményes vagy ingyenes szőlővesszőért való folyamodványokat a borászati felügyelők utján november 30 áig a földmiv. és ügyi miniszterhez kell benyújtani. A rendes áron beszerezni óhajtott készletet a gazdaközönség a borászati felügyelőknél már most bejelentheti.

— **Öngyilkosság a vonaton.** Nagyváradról híják, hogy a vasárnap odaérkezett budapesti gyorsvonat egyik másodosztályú fülkájében agyonlőtte magát Petris Béla budapesti gépészmérnök, aki Nagy Enyedre akart utazni szüretre. Nagyfoku idegbetegségben szenvedett s azt hiszik, hogy hirtelen támadt idegrohamában követte el az öngyilkosságot. Hozzá tartozói Budapestre szállítják a holttestet.

— **Szathmáry Árpád és a bérkocsis.** Az elhunyt jeles színművészről Szathmáry Árpádról föllevenitik most a következő érdekes apróságot:

Szathmáry Árpád mindig az egyszerű paraszt emberekhez húzódott. Elbeszélgetett elkártyáztatott velük egy-egy kurtakorcsmában, úgy tanulmányozta a nép lelkét, hangulatát, és színpadra vitte az igazi csikóst a kocsist, a civist. A Súlyom-utczában van egy korcsma. Ott volt a lakása mellett. Délutánon kint oda ült be egy-két pohár borra. Olykor ha megunt a beszédet, elkártyáztatott a korcsmárossal, meg a fiakkal. Egy ízben megessett, hogy a kocsis-parnert hívták; pasasér akadt.

— **Mennem kell Szathmáry ur pasasér akadt, mondta a kocsis.**

— **Mennyit fizet neked az a pasas?**

— **Hatvan krajczárt.**

— **Nessze itt van a hatvan krajczár? Játékunk tovább.**

— **És játszottak tovább.**

— **Magyar liturgia.** A hajdu dorogi görög-kath. püspöki külhelynök Lengyel Endre legközelebb tette le a kánoni esküt Firczák Gyula püspök kezébe s helyét e hó elején fogalja el. Az új vikárius fölhatalmazás

nyert a püspöktől, hogy a még idegen görög és szláv nyelveken levő némely a liturgiához tartozó szertartási könyveket magyarra fordíttathasson.

— **Meg akarta ölni a feleségét** Szegezárdon Szücs Lajosné, ki elválva élt férjétől, mivel ez durván bánt vele, sőt néhány héttel ez előtt késsel meg is sebezte, férje meg akarta ölni. Egy nagy fejszével tört az anyjánál lakó menyecskére és az ajtót, melyet bezártak előle, fejszével összevagdalta, hogy bemehessen a lakásba. A zajra figyelmessé lettek az éppen arra portyázó rendőrök s a szomszédok, és odasietve, magmentették a két asszony életét. A vérszomjas Szücs látva a szuronyos rendőröket, a szomszédban lakó Horváth György padlására menekült, ahonnan azonban a rendőrök leszállították és le tartóztatták.

— **A csaplárosné halottja.** Rejtélyes gyilkossági eset történt tegnapelőtt éjjel Felfaluban. Kotó Miklós odaváló fiatal gazdaember ugyanis aznap kocsin ment a szállásra, azt hagyván otthon hátra, hogy még estére visszatér. A lovak a kocsihoz haza is értek éjjel félé, s amikor a csaplárosné bocsátotta az udvarra, Kotót a kocsihoz egy ponyvadarabbal letakarva halva találták. Fejét, mely össze volt zúzva, teljesen elborította a vér. A megindított nyomozás eddig még nem mutat fel biztos eredményt; mindamellett megállapították, hogy Koto nem volt a szálláson, hanem utközben megállott a hidasi csárdánál, ahova a korcsmáros felesége kedvéért gyakran ellátogatott. — A korcsmáros, Benák Antal az nap nem volt otthon, hanem borvásárlás végett a szomszéd községben járt, ahonnan csak este kilenc óra után tért vissza. A nyomozás adatai szerint a gyilkosságot vagy Benák követte el, vagy ennek felbérlet emberei. Benákot a csendőrség letartóztatta.

— **Huszonkét hónapos vádolt.** A londoni City legforgalmasabb utcáin egy kicsiny, huszonkét hónapos gyermek botorkált a mi nap. Egy rendőr megállította, s hazavitte a gyermeket, aki már meg tudta mondani, hogy hol lakik. A rendőr azonban nem hagyhatta otthon a gyereket, mert a szülei mit sem törődnek vele, éjjel nappal részegek, s ekkor is holtlészegesen hevertek otthon. Elvitte a gyermeket a bíróhoz, s kérte, hogy a gyermekmenhelyre vagy javító intézetbe. A bíró sokáig nézegette a törvénykönyvet s végre megtalálta a módját, hogy a gyermekről hogyan lehetne gondoskodni még akkor is, ha munkakép-s szülei vannak, akik nem akarják a kezeik közül kiadni, s nem lehet rájuk bizonyítani, hogy verik vagy éhezetik a gyermekeket. Az angol törvények szerint ez esetben csak egy lehet a gyermek a szüleitől elvenni ha a szülők felelőtlenül, színtelenül s a gyermek züllésnek indult. Hogy tehát ezek a feltételek is meglegyenek: a bíró elítélte a szülőket veszélyes gondatlanság és részegeskedés miatt hét-hét napi fegyházra a kis gyermeket pedig «csavargás» miatt menedékházban tartandó — tisz esztendőre.

Színház.

Színházi műsor.

Szerdán, okt. 9 én, »B« bérletben: Faust. Tragédia 5 felvonásban. Irta: Goethe. Fordította: Dóczy Lajos.

Csütörtökön, okt. 10 én »C« bérletben Szép Heléna. Operette 3 felvonásban.

Pénteken, okt. 11 én »A« bérletben, ajdonságul először: A tartalékos férj. Bo

hózat 3 felvonásban. Irta: dr. Guthi Soma

és Rákosi Viktor.

Szombaton, okt. 12 én »B« bérletben másodoszor: A tartalékos férj.

Vasárnap, okt. 13 án, délután 3 órakor Kuruczfüzfű. Énekes színmű 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerlette: ifj. Bokor József. Este fél 8 órakor bérletszünetben: A vizözön. Vig színmű énekekkel és tánczokkal 5 felvonásban. Irta Csépreghy Ferencz. Zenéjét szerlette Puks Ferencz.

* **A boszorkányvár.** Ez a közkedveltségű operett került színpadra tegnap este színházunkban nagy tetszés mellett. Az előadás általában igen jó volt és sok tapsot nyertek a szereplő színészek. Komlóssy Emma rátermettséggel és nagy ügyességgel játszotta Verus szerepét. Raviczky Etel is sok tapsot kapott. Kitűnő pástorfiu volt Karacs, aki ez este is megmutatta, hogy mily nélkülözhetetlen tagja a színtársulatnak. A karszemélyzet azonban kissé elevebben is szerepet lehetett volna.

* **Havi Rózsika szerződtetése.** A kedves megjelenésű keilemes hangú Havi Rózsikát ki Havi Lajos volt nemcsak a leánya ma a debreczeni színházhoz szerződtette Komjáthy. Műkedvelők utján már ismeretes a kisasszony s bizonyára a színpadon is jól megállja helyét.

Párbaj holdvilágnál.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 8.

Véres eset történt az iváni szőlőhegyen a hol szüreti multság alkalmával egy legényt agyonvertek.

Hedri Kálmán iváni földbirtokos szőlőjében tartottak a múlt héten szüret. A faluból több fiatal legényt és leányt fogadtak föl a szüreteléshez, a kik szombaton este a napi munka befejezése után összeülve zene mellett mulattak.

A leányok között volt Boros Erzsébet is, a ki után bolondult a falubeli fiatalság de leginkább Kassás Imre, a ki szintén ott volt a szüretelők között.

Kassás már az egész szüret alatt rossz szemmel nézte, hogy Márki Sándor nagyon is sokat foglalkozik Boros Erzsébettel szombaton este pedig, mikor körbe ültek melléült a leánynak s a holdvilágnál meg is ölelgette.

Ezt már nem tudta elviselni Kassás s miután keservét panasolta bajtársainak azok azt tanácsolták neki, hogy hívja ki pár bajra Márkit.

A kihívás nyomban megtörtént s a leányok botokkal felvegyerve a segédek kíséretében — kik között Márkinak három legény rokona is jelen volt — lementek a hegy aljába — hol a tisztáson holdfény mellett egymásra rontott a két legény. — Márki Sándor csakhamar elbukott,

Márkinak a jelenvolt testvére és két rokona azt hitték, hogy Márki Sándort agyonütötte Kassás, s miatti felháborodásukban rohantak Kassásra s addig verték meg az elesett.

Márki Sándor a ki csak megszedült az úttestől, magához tért de Kassást már nem tudták életre hozni.

Eszméletlen állapotban szállították haza a hol reggelre kiszíndevett. A párbajsegédek a csendőrség elfogta.

Érdekes szerződés.

Debreczen, okt. 9.

Mulatságos és jogi szempontból érdekes pör került e napokban a nagyváradi kir. törvényszék polgári főlebbviteli tanácsa elé.

Egy szerződésről volt szó, a melyet két berekböszörményi jóbarát, akik ideges természetűknél fogva, gyakorta összetűztek egymással, oly czélből kötöttek, hogy biztosítsák a békés viszonyt, kifejtve, hogy aki ezt megszegné, kétszáz korona büntetést tartozik fizetni a másiknak.

1899. egyik barátságos téli estéjén egy nagyobb czivakodás után Fleischer Manó, aki turfangos esztét többrebecsülti tiz fiskális tudományánál, ismét kibékítette Nagy József és Asztalos Ferencz berekböszörményi lakosokat, az ő fejében született az a különös gondolat, hogy szerződést kötöttek a két barátal.

— Oregeim — szólott Fleischer — azt indítványozom nektek, hogy kössetek szerződést egymással, a melyben mind a ketten arra kötelezitek magatokat, hogy kétszáz korona büntetést fizet az, aki ezután czivakodást kezd a másikkal.

— Helyes — válaszolt a két barát. Fleischer legott megfogalmazta a szerződést.

Erre nyomban megírták a békeszerződés áldomását. Javában kocczingáltak, amikor Asztalos Ferencz kedélyesen oda szól:

— Na hát komám, már most szent a béke. Hunczut, aki a másikat a becsületében megsérti.

— Akkor hát kend lesz a hunczut, mert én ugyan meg nem sértem kendet.

— Mit én hunczut leszek? Ejnye azt a rézsarkantus arkangyalát az öreg anyjának. Hunczut maga meg az egész családjá!

E párbeszédéből már látszik, hogy a békeszerződők a járásbiróság elé kerültek, ahol Asztalos uram hepörölte Nagy József uramat becsületsértésért, no meg azért, hogy a kétszáz koronát, a melyet a szerződés szerint megnyert, bírói uton kapja meg.

A járásbiróság becsületsértés miatt 50 korona pénzbírságra ítélte Nagy Józsefet, de a szerződésben kikötött kétszáz koronát nem ítélte meg a panaszosnak, aki azután megfelebbezte a járásbiróság ítéletét.

Stokker József dr., Asztalos Ferencz ügyvéde a törvényszék felebbviteli tanácsának ülésén a járásbiróság ítéletének okait igyekezett megdönteni. A járásbiróság ugyan is azt vitatta, hogy egy vétségért két büntetést nem lehet mérni a vádlottra. Stokker dr. kifejtette azt, hogy egy kétoldalú szerződésről van szó, a mely megszegés esetében felét is épen úgy sujthatta volna, mint jelen esetben a vádlottat. A törvényszék felebbviteli tanácsa elfogadta a panaszos ügyvédjének érvelését s elrendelte a tanak kihallgatását. E czélből a tárgyalásf. évi december hó 2 ára tüzte ki az érdekes békeszerződés ügyében.

Öngyilkosság a bérkocsiban.

Katonáskodás elől a halálba.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, okt. 8.

A katonáskodástól való félelmében öngyilkosságot követett el tegnap délután 5 órakor T a r c s a Andor kolozsvárimechanikus.

Az öngyilkosságról a következőket jelentí tudósítónk:

Tarcsa Andornak, most e hó 1 én kellett volna bevonulnia három évi tényleges szolgálatra. Már hetekkel ezelőtt mondogatta barátainak, hogy összes reményét, egész életét tönkre teszi az, hogy három évi katonai szolgálatot kell teljesíteni.

De barátai azt hitték, hogy a fiatal embert csak aggasztja a bevonulás, de senki sem sejtette, hogy ezért öngyilkossági szándékot forgat az agyában. Pedig úgy látszik, hogy már akkor elhatározta, hogy valami képpen megszabadul az általa borzalmasnak hitt katonáskodás elől.

Nem is vonult be e hó elsején, mint az kötelessége lett volna, hanem itt lézengett Kolozsvárott.

Ma délelőtt betért a főtéren lévő Európa kávéházba. Két pohár konyakot fogyasztott el, mialatt folyton leveleket írt.

Innen ebédelni ment, de ebédután ismét visszatért a kávéházba és folytatta a levélírást. Vagy tiz levelet írhatott összesen, a midőn eltávozott a kávéházból.

A főtéren sétált fel és alá, de sem a kávéházban, sem az utcán nem lehetett rajta semmiféle abrormitást észrevenni.

Ugy öt óra felé, beült a 30 számú egyfogatu bérkocsiba és a kocsisnak kiadta a rendeletet, hogy az új kórházba hajtson.

A bérkocsi megindult és midőn a Jókai utcában a Páris-utca kereszteséhez ért a kocsi, lövés dördült el benn a kocsi-ban, az ajtó kinyílt és Tarcsa, jobb halántékán a lövés okozta sebtől vérezve, kibukott a kocsiutra.

A kocsis rögtön megállította a lovát és leugrott a bakról, hogy segítségére legyen az öngyilkosnak.

De Tarcsa néhány pillanat múlva kiszemvedett.

A gyilkos fegyver kiesett a kezéből és a kocsi ülésparnáján maradt.

A kocsis, otthagya az utca kövezetén, az öngyilkost, rögtön a rendőrségre hajtott, honnan Philipp Gyula rendőrbiztossal tért vissza.

A holttest körül nagy népcsoport alakult, míg a szitáló eső verdeste a szerencsétlen fiatal ember arcát.

A rendőrbiztos intézkedett, hogy az öngyilkost a boncztoni intézetbe szállítsák.

Tarcsa ruhájában a rendőrséghez czémezve egy levelet találtak a következő tartalommal:

»Tettem okát ne kutassak, mert nem tudattam senkivel,

Tarcsa.

— Az öngyilkos szorgalmas munkás, volt és rendezett anyagi viszonyok között élt.

Tettének okát ismerősei csakis, a három évi katonáskodás iránti félelmében sejtik.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népeletről. —

Írt a: Szini Péter

I.

Egy ember a nép közül.

Ott, a hol a komoly méltósággal foglalgó szőke Tisza S alakja görbülve elhagyja a partjait szegélyző fűzek között levő buvhelyét s tápláló vizét szélesen elterülő lapályra borítja széjjel, állott, talán ma is áll még regényünk színhelye: Tisza-Vezsény.

Csinos, kis falu, rendezett házsorokkal, nyilegyenes utcával, mely lehetővé teszi, hogy pillanat a'att áttekinthessünk az egész helységen.

Fehérremeszt. barátságos kinézésű házai akáczfától fedezve húzódnak lejjebb a nagy védtöltésig, melyen túl a csendes türelmű Tisza eresztli alá fodrozatlan viztömegét.

A falu közepén piacformára kiszélesült négyszögű téren áll a sudar torony, melynek nyikorgó vitorlája időjelzőül szolgál a falu lakóinak.

Firól fira maradó praktikával tudják kiszámítani erről a lakosok, hogy mily időt jelez a vitorla déli, vagy északi állása.

Különösen nagy szer az időszámításban a falu érdemes harangozója, kit mindenki csak Marczai bácsinak titulál, bár vannak nála idősebbek is.

A falusi nép felette ügyes a czimosztogatásban. Alig van egy lakó, melynek természetéhez vagy foglalkozásához kitűnően találó mellékneve ne volna.

Nem kell ehhez a jó falusiaknak miniszteri engedély, hanem azért az ily suttyomban kapott név rajtamarad a tulajdonoson. Nincs olyan sebesen zuhogó záporosó, mely leuosni tudná többé róla.

Marczira is onnan ragadt a megemebrelő »bácska« titulus, hogy Csopor Marczai annak idején, mint fiatal legény bekerült a katonai szolgálathoz s tizenkét évig nemhogy színét nem látta, de hírét sem hallotta falujának.

Akkor még külföldre szállították ki a magyar flukat s Marczai is Majlandban, Veronában, még más idegen városokban töltötte le szolgálatát.

Mikor aztán tizenkét év múlva, mely idő alatt bő alkalmat nyílt, jót, rosszat megköstölni, hazakerült falujába, a vele egykoru férfiak, kik falujok szűk körén nem voltak túl, mérközni sem tudtak vele tehetőség dolgában.

Az obsitos katona úgy tudott beszélni; egy-egy légbőlkapott föllentést szavahihe-tővé tenni, hogy az egész falu népe bámult rajta.

Meg is tették harangozónak rögtön, mely »magas hivatal« el is vállalta Marczai, azt tartván, hogy: »ha nem csordul, csepen!« Hat éve már, hogy hivatalát példás pontossággal teljesíti.

Csendes, zajtalan kis falu volt Tisza-Vezsény. Nem történtek benne országraszóló események.

Ha egy némelvik lakosnak ügyes-bajos dolga került, ott volt öregbiró uram s elosztotta a pert közöttük oly mély belátással és természetes, paraszti ésszel, hogy egyik félnek sem jutott eszébe az apelláta.

Talán az örök feledés borít fátylat a kis falura és sohasem kerüj hirbe, ha a jóságos teremő oda hagyja veszni valahol Csopor Marczit s nem engedi visszatérni a tizenkét évi távollét után.

Mercz
az Istenen
vezte a sz
kor csak
a koresmá
begyült f
Mive
ki soha é
szidónál
birt, ugy
Nagy
koresma
a szerenc
teleihassa
medével.
Es M
sohasem
Akad
hallgatták
fejében ve
Marcz
dett a be
jongókép
lyet állítás
izben.
Ugy
kifundált
kesz« is,
a folyvást
zett a ká
Marczai bá

Van
értésíteni

női

az ősz

Szi
Gya
Flar
Téli
Ruh

lusan f
A I
vettáru

rel

árusítju

K

Ecke

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

A

Merci, mint a féle nőtem legény, kire az Istenen kívül senkinek sincs gondja, élvezte a szabadság kellemes perceit és mikor csak hivatalos foglalkozása úgy engedte, a koreimában üldögélve hazudozott az oda begyült férfiaknak.

Mivel Merczi dologkerülő tekergő volt ki soba egy árva krajczárt nem keresett; a zsidónál meg pár percig tartó hitellel sem bírt, úgy segített magán, a hogy tudott.

Nagy tempósan, feszes tartással ült le a kocsma lóczára, várván a jó alkalmat, mikor a szerenese vezérel valakit, kinek kontójára telehassa magát az oly sóvárgva epedett medével.

Es Merczi e mosolygó reménységével sohasem eseti csalódásba.

Akadtak egyes emberek, kik szivesen hallgatták az obsitos hazudozásait és ennek fejében vették neki az italt.

Merci a mint mindjobban belemelegedett a beszédbé, annál jobban ragadta rajongóképelete. Odahazudta a tengert, melyet állítása szerint keresztül is uszott több-üzben.

Ugy el tudta bűvölni hallgatóit az ily kifundált hazugságokkal, hogy még Roszrekesz is, ki a fau szomjas hiveinek mérte a folyvást kisebbedő foku szeszt, elfeledkezett a kármentőrlök s tátott szájjal hallgatta Marci bácsi nevezetes kalandjait.

(Folyt. köv.)

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi téli idényre a legújabb

- Szines és fekete selyem
- Gyapju női ruhaszövet
- Fianell, mosó velez
- Téli kendő, sál
- Ruhadiszek és bélésárakkal

üzusan felszereltük.

A Kunz József és Társa czégtől átvettárukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

Eckert — Edelbraut-féle

gyógyhatású

Természetes Likör

hegyi növényekből készítve jóízű gyomorerosító,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

vizzel vegyítve kitünő udítoul szolgál. Legajánlatosabb háziszser

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Erkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat 1.28 délután
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonat 9.43 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat 1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat 8.10 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat 5.45 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat 9.40 este
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz. 5.34 délután
Debreczen—M.-Sziget		
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonat 2.08 délután
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonat 9.48 délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat 10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat 4.56 délután
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz. 12.03 éjjel
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonat 8.50 este
Debreczen—Szerencs		
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat 11.21 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	" 7.03 este
Szerencs	6.58 este	" 10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony		
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat 10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	" 7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes		
N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonat 11.16 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	" 6.18 délután
Debreczen—Tisza-Lök		
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat 9.17 délelőtt
H.-Nánásig	4.06 délután	" 7.29 este
H.-Nánásig	11.20 déli	" 1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz. 6.08 reggel
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonat 4.00 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat 9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat 1.55 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat 7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat 6.50 reggel
M.-Sziget—Debreczen		
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonat 6.42 reggel
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonat 3.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat 6.— reggel
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonat 2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat 11.35 délelőtt
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat 3.39 délután
Szerencs—Debreczen		
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat 5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat 9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonat 5.10 délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen		
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat 5.25 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	" 1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen		
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat 5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35 este	" 2.35 délután
H.-Nánás	3.20 délután	" 1.30 délután
Füzes-Abony—Debreczen		
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat 4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	" 11.35 délelőtt

Nagy jövedelem.

magas jutalék

kinálkozik mindenkinek, aki egy elsőrangú budapesti részvénytársaság képviselőjét, a törvény értelmében megengedett sorjegyek részletfizetésre való eladásra elvállalja. Levelek: „Nagy jövedelem“ címre, Eckstein Bernát hirdetési iroda Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.

Életmentő

gyakran a pontos óra.

Valódi

schweiczi Remontoir zsebóra

kitűnő minőségben

három forint

(és a postaköltség)

utánvét mellett rendelhető

SERÉNYI órásnál

Budapest, VII. Erzsébet-körút 28. sz. I. em.

Képes árjegyzék ingyen.

Kardos László

áruházában,

Kossuth utca 9.

Az őszi és téli idényre megérkeztek a sok hasznos érdekes és szép árucikkek, u. m.:

Szintartó barchentek, flanellek, flanel takarók, ágyterítők, függönyök, paplanok, madráczok, divány takarók, szőnyegek, kocsi és lópokróczok, bntorszövetek, linoleum és lábtörölők.

Valódi szepeségi-árak, asztalneműk, törülközők, zsebkendők, vásznak, legjobb faj chiffonok, férfi-, női- és gyermek kész fehéreneműk, flanel, posztó és selyem alsószojnyák nagy választékban.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest. VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihálovits Jenő Muraközy László, Dr. Rothschnek V. E., Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerárában; Josa és Jona drogériájában.

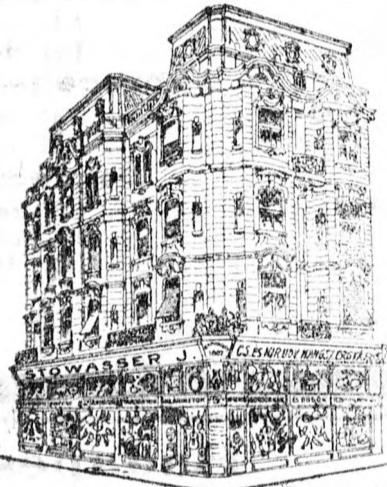
TAROGATÓ

(Rákóczi tárogatója.)

A t. közörség egyik legkedveltebb fuvó hangszere. Kellemes és lágy melabus hangja a fülre kellemesen hat. Tanároktól, zenekapcsolásoktól származó elismerés.

Ára: 30 frttól 70 frtig.

STOWASSER-féle TAROGATÓ-ISKOLA ZONGORAKISÉRTTEL INGYEN.

Hegedű vonóval	3 frttól	15 frtig
Mesterhegedűk vonóval ...	15 frttól	300 frtig
Gordonkák vonóval	10 frttól	150 frtig
Nagy bőgők vonóval	30 frttól	100 frtig
Fuvolák	2 frttól	100 frtig
Szárnykürtök	14 frttól	20 frtig
Czimbalmok	35 frttól	300 frtig

Elpusztíthatatlan HARMONIKÁK 3, 4, 5, 6, 8 kitűnő erős hangú 10 frttól 80-ig.

Stowasser János

cs. és kir. udvari hangszergyár

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. szám.

saját házában (a kereskedelmi miniszterium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Uj virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy fő piacon (Nagyvásrca mellett)

virág üzletet nyitottunk,

melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztük be. Csokrok, koszorúk mindenféle virág munkák a legújabb divat szerint

rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtunk,

Kiváló tisztelettel:

Farkas és Harabula

műkertészek.